

Юрій Кляпків

КОНСОЛІДОВАНА БАНКІВСЬКО-СТРАХОВА АРХІТЕКТОНІКА, ЯК ВІДПОВІДЬ НА ЦИКЛІЧНІ КОЛИВАННЯ І КРИЗИ В ЕКОНОМІЦІ

У нашій країні найпомітніше проявляється банківська та валютна криза, незважаючи на те, що першоджерело проблем у цих сферах знаходиться закордоном. Спостерігається недовіра населення до банківських установ та національної валюти, яке вилучило значні фінансові ресурси із банківської системи, а на початок року депозити населення склали понад 200 млрд. грн. За жовтень-січень, тобто чотири місяці, засоби населення і юридичних осіб в українських банках зменшилися на \$26 млрд, або більш ніж на третину. Звичайно частково дане зниження пояснюється девальвацією гривні, тому чистий відтік засобів склав \$10 154 млн. (фізичні особи -6480 млн. доларів США та юридичні особи -3674 доларів США), з врахуванням лютого - майже \$12 млрд.

Це свідчить про значний дисбаланс у економічній системі в напрямку банківської сфери по відношенню до парабанківських установ, а також невідповідність короткострокових депозитних програм до 1 року, кредитному портфелю та тривалості інвестиційних проектів. Іще однією причиною такої системи на фінансовому ринку є відсутність пенсійних накопичувальних програм, які в ідеалі повинні давати довгострокове капіталовкладення в економіку та вилучати значні готівкові кошти у населення. Адже, яке б не було парадоксальне це твердження, надлишок готівкових коштів у населенні як у вітчизняній, так і в іноземній валюті, зважаючи на демократичність та відкритість доступу до будь-якої інформації, несе в собі фінансовий ризик - паніки, найбільш катастрофічний власне для тих же фізичних осіб.

Іпотечна криза у США і банківська криза в Україні мають абсолютно протилежну основу, хоча вітчизняна - є похідною від закордонної. У Сполучених Штатах Америки мала місце іпотечна криза, а це - довгострокове кредитування, тому першими про збитки заявили компанії страхування життя, такі як - American International Group. У нашій державі банківська криза спричинена недовірою населення до стабільності банківських установ та масовим вилученням депозитів, а після обмежень запроваджених НБУ, фізичні та юридичні особи по закінченню терміну депозиту від 3 місяців до 1 року вилучають свої кошти з банківських установ. Саме можливість їх вилучення і панічні настрої населення створили нестачу обігових коштів у банківській системі України та значно погіршили їх фінансовий стан, хоча і не прибутковості. Незважаючи на від'ємний фінансовий результат, прибутки банків, особливо від процентних доходів, значно перевищують аналогічні витрати, а основний збиток базується на майбутніх негативних очікуваннях та закладених під непервернену кредитів резервів. Основне пояснення даного процесу - невідповідність тривалості депозитних та кредитних програм пропонованих банківською системою. Неможливість, на нашу думку, забезпечувати довгострокові проекти подібних фінансуванням, для цієї категорії кредитів необхідне поширення недержавних пенсійних накопичувальних програм, які передбачають багаторічне накопичення коштів. Ці програми є продуктом недержавних пенсійних фондів та компаній страхування життя. Та вони мають досить обмежені можливості щодо кредитування, тому оптимальним, на нашу думку, є формування консолідованої банківсько-страхової бізнес архітектури. Значно стабільнішою до фінансових потрясінь функціональнішою та оптимальнішою до запитів сучасних потреб потенційного споживача фінансових послуг.

Консолідація розглядається нами як рішення, що дозволяє не лише зберегти існуючі функції та позиції на ринку фінансово посередника, але також диверсифікувати діяльність фінансової інституції за межі традиційної сфери діяльності. Вона дозволяє уникати негативних наслідків деспеціалізації, а отже, поступової втрати частки ринку та ринкової позиції. Диверсифікація функції посередника забезпечить нові джерела доходів, оскільки фінансові інститути розширюють сферу послуг та пропонують різноманітні фінансові інструменти. Як доводить досвід, диверсифікація послуг сприяє зростанню стійкості інституції.

Ще однією перевагою консолідації як одно типових так і відмінних фінансових інституцій є їх вагомість. Навіть у разі серйозних фінансових проблем, потужна фінансова інституція може більшою мірою розраховувати на підтримку держави (як це відбувається в банківській системі), ніж невеличка компанія, виходів в якій зовсім небагато: ліквідуватися, або пошуки партнера для її придбання чи злиття.

Формування консолідованої банківсько-страхової бізнес архітектури в Україні за участю найбільших вітчизняних світових банківських установ, а також страхових компаній може бути тотожною із розвитком великих банківсько-страхових холдингів. Ті в свою чергу можуть становити, перехідний етап в процесі творення фінансових холдингів в Україні та формуванні нової бізнес архітектури. Капіталізація, як один з позитивних результатів формування цих холдингів, виявиться основним елементом стратегії розвитку багатьох українських банківських установ і страхових інституцій в рамках їх підготовки до інтеграції з фінансовим ринком Європейського Союзу.

Варто відзначити, що на шляху створення стабільних і конкурентоздатних банківсько-страхових холдингів в першу чергу слід створювати можливості для розвитку банківського і страхового сектору поодиноці. Важливим елементом цього розвитку є, на нашу думку, вдосконалення діяльності цих інституцій у операційній сфері, тобто на рівнях спільних дій і спільних послуг. З цієї позиції, перший досвід консолідації банківських та страхових інституцій може дати розвиток простого, а одночасно привабливої дистрибуції полісів накопичувального страхування життя в банківських установах.

Додатковим стимулом формування консолідованої банківсько-страхової бізнес архітектури є оптимальне задоволення потреб клієнта, що сприяє підвищенню його лояльності навіть у разі кризи.

Незважаючи на весь негатив економічної кризи, вона дала можливість побачити ті структурні диспропорції, які були непомітними в умовах економічного піднесення. Саме вони обумовили заглиблення кризи в Україні у порівнянні навіть з найближчими сусідами.

Yuriy Klapkiv

Ternopil National Economic University

The article presents unbalance is reflected in the economic system of Ukraine. Forming of consolidated bank-insurance architectonics, it is offered as a mean of increase of stability of financial institutes.

<i>Лідія Смельянова</i> . Інституційне середовище діяльності акціонерних товариств країн Центральної та Східної Європи	147
<i>Ірина Жадан</i> . Митна політика країн ЦСЄ у контексті інтеграції до СОТ	149
<i>Наталія Жмурко</i> . Структурні та кон'юнктурні фактори валютного курсоутворення	150
<i>Ніна Жовнір</i> . Елементи корпоративної культури організації	152
<i>Оксана Жук</i> . Вплив трансформаційних процесів у житлово-комунальному господарстві на розвиток економіки України	152
<i>Мар'яна Жураковська, Олександра Іванова</i> . Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності в Україні	154
<i>Ганна Зізін</i> . Управління діяльністю оператора зв'язку шляхом впровадження венчурного бізнесу	155
<i>Тетяна Заборожна</i> . Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку аудиту в Україні	156
<i>Мар'яна Замроз</i> . Якість як основна умова входження української продукції на міжнародний ринок	157
<i>Оксана Занифіст</i> . До питання дослідження лідерства в управлінні	159
<i>Тетяна Запотічна</i> . Франчайзинг в Україні: перспективи і перешкоди розвитку	160
<i>Наталія Запхей</i> . Проблеми корпоративної культури та корпоративного управління в умовах трансформації економіки	161
<i>Володимир Зауличний</i> . Перспективи і проблеми розвитку страхового ринку України в умовах посилення глобалізаційних процесів	162
<i>Оксана Західна</i> . Синергетичний підхід до дослідження фінансової системи регіону	163
<i>Надія Звонар</i> . Інтегрованість ринку цінних паперів України у міжнародний фінансовий простір	165
<i>Наталія Зеленко</i> . Роль та місце соціального страхування в системі соціального захисту населення України	166
<i>Леся Злупко</i> . Зайнятність населення України в умовах економічної кризи	167
<i>Ірина Іванів</i> . Проблеми залучення кредитних ресурсів вітчизняними підприємствами	168
<i>Христина Іваскевич</i> . Економічний зміст інвестиційного клімату та його роль в кризових умовах	169
<i>Галина Івах</i> . Бюджетування як напрям вдосконалення фінансового планування в ринкових умовах господарювання	171
<i>Ростислава Ільєнко</i> . Вплив податкових пільг на результати виробничої діяльності	172
<i>Катерина Ільїна</i> . Передумови інноваційного розвитку економіки України	173
<i>Марія Ільницька</i> . Система оподаткування фізичних осіб в Україні, перспективи розвитку	175
<i>Надія Іськевич</i> . Веб-сайт як засіб комунікацій в управлінні	176
<i>Б. Кідик</i> . Бюджетна політика як інструмент забезпечення зростання національного добробуту	177
<i>Ольга Кіндзюр</i> . Політика залучення інвестицій і поліпшення інвестиційного клімату	178
<i>Ірина Кіндратів</i> . Розвиток корпоративної культури в національній економіці	179
<i>Олег Кіраль</i> . Фіскальна ефективність податку на доходи фізичних осіб	180
<i>Зіновій Кадюк</i> . Показники концентрації як індикатори ринкової конкуренції	181
<i>Н. Калінобродська</i> . «Європейська валютна система»	183
<i>Ольга Карчевська</i> . Економіко-математичне моделювання дохідності банківських депозитів	184
<i>Сергій Касян, Ірина Купченко</i> . Маркетинговий аналіз ринку газу, як складова зниження собівартості продукції підприємств	185
<i>Сергій Касян, Тетяна Мироновська</i> . Прикладне використання концепції маркетингу в економічній діяльності поліграфічного підприємства	187
<i>Катерина Катеринчук</i> . Проблеми і перспективи розвитку малого підприємництва в Україні	188
<i>Марта Керницька</i> . Сучасний стан машинобудівної промисловості України	189
<i>Оксана Кирста</i> . Економічні злочини у фінансовій сфері: поширення в період кризи	191
<i>Наталія Клінова</i> . Порівняльна характеристика податку на спадщину в Україні і в зарубіжних країнах	192
<i>Юрій Кланків</i> . Консолідована банківсько-страхова архітектоніка, як відповідь на циклічні коливання і кризи в економіці	194
<i>Юрій Клевезь</i> . Прямі податки в системі державного регулювання економіки. Світовий досвід та Україна	195
<i>Галина Клепар</i> . Аналіз фінансового стану підприємства як метод запобігання банкрутству	196
<i>Галина Клецько</i> . Внутрішній аудит грошових коштів на підприємстві	198
<i>Андрій Климович</i> . Недержавні пенсійні фонди в Україні: проблеми та перспективи розвитку	199
<i>А. Климок, Г. Щерба</i> . Глобалізація по-українськи	200
<i>Мирослава Клюс</i> . Стан фондового ринку України умовах глобалізації	201
<i>Володимир Ключник</i> . Перспективи вдосконалення експрес-методів оцінки кредитоспроможності позичальників	202
<i>Лілія Ключник</i> . Оцінка фінансової стійкості промислових та агропромислових підприємств регіону	203
<i>Наталія Кобилко</i> . Страхування життя – джерело довгострокових інвестиційних ресурсів держави	204
<i>Назар Ковалевич</i> . Моделі залежності пропозиції праці від соціально-економічних чинників	205
<i>Альона Коваленко</i> . Фінансово-економічний механізм глобалізації	206
<i>Маріанна Коваленко</i> . Формування ефективної закупівельної політики підприємства	207
<i>Олександра Коваленко</i> . Формування антикризового імунітету фінансової системи	208
<i>Іванна Коваль</i> . Облікова політика та основні засоби підприємства	209
<i>Мар'яна Ковальовська</i> . Проблеми залучення власного капіталу суб'єктами малого підприємництва	210
<i>Олег Ковальчук</i> . Фінансові спекуляції в умовах кризи	211
<i>Андрій Ковалюк</i> . Антикризовий менеджмент у зарубіжному банківництві	213
<i>Наталія Устінова, Уляна Зикова, Дар'я Страшна, Варвара Сальнякова</i> . Використання методики GAP-аналізу з метою підвищення конкурентоспроможності підприємств малого бізнесу	214
<i>Вікторія Комар</i> . Мотиви використання протекціоністських заходів регулювання зовнішньої торгівлі в сучасних умовах	215
<i>Михайло Комарницький</i> . Регіональний і глобальний контекст економічного розвитку країн Південно-Східної Азії	216
<i>Оксана Кондратюк</i> . Проблеми вступу України до ЄС	217
<i>Марія Конопацька</i> . Вплив іноземних інвестицій на формування ресурсної бази банків	218

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали
міжнародної наукової
студентсько-аспірантської конференції
15-16 травня 2009 р.
м. Львів

Львів
2009